

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί της Ενεργειακής Απόδοσης (Υπόχρεα Μέρη) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Ονούφριος Κουλλά	Χρύσης Παντελίδης
Νίκος Σύκας	Μιχάλης Γιακουμή
Κώστας Κώστα	Σταύρος Παπαδούρης
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5, 12 και 26 Οκτωβρίου και στις 9 Νοεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, των εταιρειών πετρελαιοειδών και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών. Η Συνεργατική Προμηθευτική Ένωση Αμμοχώστου/Λάρνακας, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Εξοικονόμησης Ενέργειας και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Πανίκος Λεωνίδου και Ηλίας Μυριάνθους.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε τους εν λόγω κανονισμούς κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού

της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της φύσης και της σημασίας των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 9(2)(ια) του περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου, είναι η καλύτερη εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΚ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2018/2002/ΕΕ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για τη ρύθμιση της επιβολής στα υπόχρεα μέρη της υποχρέωσης για επίτευξη μέρους του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω κανονισμούς, όπως αυτοί είχαν αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται ως υπόχρεα μέρη οι διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας και πετρελαϊκών προϊόντων, οι οποίοι ταυτόχρονα κατέχουν συσσωρευτικά κατ' ελάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) της πωληθείσας ενέργειας κατά την τελική κατανάλωση με ελάχιστες πωλήσεις ενέργειας ίσης με πενήντα (50) χιλιοτόνους ισοδύναμου πετρελαίου.
2. Επιβάλλεται σε υπόχρεα μέρη η υποχρέωση για επίτευξη μέρους του υποχρεωτικού σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση για την περίοδο 2021-2030.
3. Εισάγονται πρόνοιες για μετριασμό της ενεργειακής φτώχειας κατά τον σχεδιασμό μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας.

4. Εισάγονται πρόνοιες για τις διαδικασίες που απαιτούνται για μέτρηση, έλεγχο και επαλήθευση των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που θα εφαρμόζουν τα υπόχρεα μέρη.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών τόσο οι εταιρείες πετρελαιοειδών όσο και η ΑΗΚ εισηγήθηκαν όπως καθοριστούν ως υπόχρεα μέρη όλοι ανεξαιρέτως οι διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας και πετρελαϊκών προϊόντων, ούτως ώστε να αποφευχθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των εν λόγω εταιρειών. Όπως οι ίδιοι επεξήγησαν, με τον προτεινόμενο καθορισμό των υπόχρεων μερών ορισμένοι εκ των διανομέων ενέργειας εξαιρούνται από την υποχρέωση για εκπλήρωση του ετήσιου σωρευτικού στόχου του κάθε μέρους και κατ' επέκταση δε θα επωμίζονται το κόστος συμμόρφωσης που δύναται να επιβάλλει η αρμόδια αρχή σε όσους σημειώσουν αρνητική απόκλιση από τον στόχο αυτό. Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν την τροποποίηση των κανονισμών, έτσι ώστε να καθίστανται ως υπόχρεα μέρη οι διανομείς ενέργειας που κατέχουν ταυτόχρονα σωρευτικά το εκατό τοις εκατό (100%) της πωληθείσας ενέργειας κατά την τελική κατανάλωση και όχι το ογδόντα τοις εκατό (80%) αυτής.

Οι εκπρόσωποι της ΑΗΚ εισηγήθηκαν επιπρόσθετα όπως ο τύπος υπολογισμού της μέτρησης της εξοικονομηθείσας ενέργειας από τα επιλέξιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης καθορίζεται μετά από διαβούλευση της αρμόδιας αρχής με τα υπόχρεα μέρη. Επιπροσθέτως, οι εκπρόσωποι των εταιρειών πετρελαιοειδών, της ΑΗΚ και της ΟΕΒ εισηγήθηκαν όπως συμπεριληφθούν ως παράρτημα στους εν λόγω κανονισμούς τόσο η μέθοδος υπολογισμού όσο και μη εξαντλητικός κατάλογος των επιλέξιμων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ώστε να επιτυγχάνεται διαφάνεια μεταξύ των υπόχρεων μερών ως προς την ορθότερη εφαρμογή των μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και ο ακριβής υπολογισμός των προστίμων που θα επιβάλλονται στα υπόχρεα μέρη.

Οι εταιρείες πετρελαϊκών προϊόντων με μικρότερο όγκο πωλήσεων διαφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση, να καθίστανται ως υπόχρεα μέρη οι διανομείς ενέργειας που κατέχουν ταυτόχρονα σωρευτικά το εκατό τοις εκατό (100%) της πωληθείσας ενέργειας μετά την τελική κατανάλωση. Περαιτέρω, επισήμαναν ότι στερούνται της τεχνογνωσίας και της οικονομικής δυνατότητας για αγορά τεχνολογικών προϊόντων τα οποία θα συμβάλουν στην επίτευξη του σωρευτικού στόχου τους και ως εκ τούτου ο ανταγωνισμός μεταξύ των μερών δε θα είναι επί ίσοις όροις.

Η εκπρόσωπος της ΕΠΑ ανέφερε ότι οι πρόνοιες της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ παρέχουν τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να εξαιρούν τις μικρές επιχειρήσεις από την υποχρέωση για επίτευξη μέρους του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξευρεθεί η αναγκαία ισορροπία, ώστε να διαφυλαχθεί ο υγιής ανταγωνισμός και η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Ο εκπρόσωπος της ΡΑΕΚ συμφώνησε με την πιο πάνω εκπρόσωπο, επισημαίνοντας ότι θα πρέπει να αποφεύγονται οι δυσανάλογες επιβαρύνσεις που πιθανόν να στρεβλώνουν την αγορά και να δημιουργούν δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των εταιρειών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων ο προτεινόμενος καθορισμός των υπόχρεων μερών, η πιθανότητα δημιουργίας αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και η δυνατότητα τροποποίησης του περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου, για έκδοση διατάγματος καθορισμού των μεθοδολογιών υπολογισμού της εξοικονομηθείσας ενέργειας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διαβουλευθεί με τα εμπλεκόμενα μέρη, για να καταβληθεί προσπάθεια, ώστε να επιτευχθούν οι αναγκαίες συγκλίσεις στα διάφορα ζητήματα που τέθηκαν και ακολούθως να υποβάλει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο.

Στη βάση των πιο πάνω, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας

υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, το οποίο έτυχε περαιτέρω μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών ως υπόχρεα μέρη καθορίζονται οι διανομείς ενέργειας οι οποίοι κατέχουν ταυτόχρονα σωρευτικά κατ' ελάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) της πωληθείσας ενέργειας κατά την τελική κατανάλωση, με ελάχιστες πωλήσεις ενέργειας ίσης με δεκαπέντε (15) χιλιοτόνους ισοδύναμου πετρελαίου.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης διατάγματος για τη δημοσίευση των επιλέξιμων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, η επιτροπή αποφάσισε να καταθέσει σχετική πρόταση νόμου με την οποία να τροποποιείται ο περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

12 Νοεμβρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.03.058.060-2021

ΜΙ/ΑΠ/ΘΗ